

Lag (1991:341) om strategiska produkter

[\[Innehåll\]](#)

[\[Ändringar\]](#)

[\[Fakta\]](#)

[\[Övergångsbestämmelser\]](#)

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller kontroll av strategiska produkter. I lagen ges även vissa kompletterande bestämmelser till rådets förordning (EG) nr 3381/94 av den 19 december 1994 om upprättandet av en gemenskapsordning för kontroll av export av strategiska produkter².

Utöver vad som sägs i denna lag kan bestämmelserna i lagen (1992:1300) om krigsmateriel och lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet vara tillämpliga. Lag (1995:500).

1 a § Tillstånd enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall lämnas, om det inte strider mot utrikes-, säkerhets- eller försvarspolitiska intressen.
Lag (1995:1661).

1 b § Frågor om tillstånd enligt denna lag och enligt rådets förordning (EG) nr 3381/94 prövas av Inspektionen för strategiska produkter eller av den myndighet som regeringen bestämmer.

En myndighet skall med eget yttrande lämna över ett ärende till regeringens prövning, om ärendet har principiell betydelse eller annars är av särskild vikt.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om överlämnande av ärenden till regeringen. Lag (1995:1661).

Tillämpningsområde

2 § Lagen gäller i den utsträckning regeringen föreskriver

1. fullständiga robot- och raketsystem och andra obemannade luftfarkoster som kan utnyttjas som bärare av massförstörelsevapen,

2. delsystem, komponenter och konstruktionsmaterial för system som avses i 1 och som kan uppnå en räckvidd av minst 300 kilometer,
3. provnings- och tillverkningsutrustning för system, delsystem och komponenter som avses i 1 och 2,
4. biologiska agenser som kan användas i biologiska vapen och kemiska produkter som kan användas för tillverkning av kemiska vapen (kemiska prekursorer),
5. utrustning som kan användas för tillverkning av biologiska eller kemiska vapen samt av sådana biologiska agenser och kemiska prekursorer som avses i 4,
6. kärnämnen, mineraler med halt av kärnämne, vad som framställts av kärnämne eller varor där sådana ämnen ingår,
7. utrustning eller material som har särskilt konstruerats eller ställts i ordning för bearbetning, användning eller framställning av kärnämnen,
8. utrustning eller material som kan användas för framställning av kärnladdningar,
9. andra högteknologiska produkter som direkt eller indirekt kan användas i förstörelsebringande syfte,
10. programvaror för automatisk databehandling och andra programvaror särskilt utformade för produkter som avses i 1--3 och 9 eller sådan utrustning eller sådant material som avses i 5, 7 och 8, och
11. produkter i övrigt som helt eller delvis är eller kan vara avsedda för användning i samband med
 - a) utveckling, produktion, hantering, drift, underhåll, lagring, uppspårning, identifiering eller spridning av kemiska eller biologiska vapen eller kärnvapen,
 - b) utveckling, produktion, underhåll eller lagring av missiler i stånd att bära sådana vapen som omfattas av motsvarande internationella exportkontrollarrangemang. Lag (1995:500).

Definitioner

2 a § I denna lag förstås med

tillhandahållande: försäljning, upplåtelse, utbudande mot vederlag, lån, gåva eller förmedling,

tillverkningsrätt: varje rätt att tillverka en produkt som omfattas av lagens bestämmelser,

kärnämne: uran, plutonium eller andra ämnen som används eller kan användas för utvinning av kärnenergi (kärnbränsle) eller föreningar där ett sådant ämne ingår, torium eller andra ämnen som är ägnade att omvandlas till kärnbränsle eller föreningar där ett sådant ämne ingår, och använt kärnbränsle som inte har placerats i slutförvar. Lag (1994:718).

Utförsel

3 § Regeringen meddelar föreskrifter om vilka strategiska produkter enligt 2 § som skall omfattas av krav på tillstånd till utförsel enligt rådets förordning (EG) nr 3381/94.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter för att komplettera bestämmelserna om exporttillstånd i artikel 6 i rådets förordning (EG) nr 3381/94. Lag (1995:500).

3 a § I fråga om export utan tillstånd av en produkt som avses i 3 § första stycket tillämpas bestämmelserna om varusmuggling och försök därtill i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling.

Utförsel som avses i artiklarna 19--21 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 får inte äga rum utan tillstånd. Lag (1995:500).

4 § I fråga om tillstånd till utförsel av använt kärnbränsle gäller de begränsningar som anges i 20 a och 24 §§ strålskyddslagen (1988:220). Lag (1995:876).

Avtal om tillverkningsrätt

5 § Avtal som innebär upplåtelse eller överlåtelse av tillverkningsrätt till produkter som avses i 2 § 1--5 och 7--9 till någon i utlandet får inte ingås här i landet utan tillstånd.

Svenska myndigheter, svenska företag samt den som är bosatt eller stadigvarande vistas här får inte heller utom landet ingå sådant avtal utan tillstånd. Lag (1995:500).

Ändring av avtal

5 a § Avtal om tillägg till eller ändring av avtal av det slag som kräver tillstånd enligt 5 § får inte ingås utan tillstånd, om ändringen eller tillägget avser

1. de produkter som omfattas av avtalet,
2. vidareupplåtelse eller vidareöverlåtelse av rätt enligt avtalet,
3. rätt att tillhandahålla produkt till mottagare som inte angivits tidigare, eller
4. förlängning av avtalets giltighetstid. Lag (1994:718).

Tillhandahållande

6 § Produkter som avses i 2 § och som finns i utlandet får inte här i landet tillhandahållas åt någon i utlandet utan tillstånd.

Svenska myndigheter, svenska företag samt den som är bosatt eller stadigvarande vistas här får inte heller i utlandet tillhandahålla sådana produkter utan tillstånd. Lag (1995:500).

6 a § /Träder i kraft I:när regeringen bestämmer/
Produkter som avses i 2 § 4 får inte föras in i landet utan tillstånd.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från detta tillståndskrav för vissa produkter eller för införsel från vissa länder. Lag (1995:499).

Deklarationer, m. m.

6 b § Enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar skall en deklARATION varje år lämnas av den som

1. producerar, bereder, förbrukar, importerar eller exporterar produkter som avses i 2 § 4,
2. under något av de tre senaste åren har producerat, berett, förbrukat, importerat eller exporterat sådana produkter, eller
3. producerar diskreta organiska kemikalier.

Deklarationen skall innehålla uppgifter om

1. verksamheten under det gångna kalenderåret,
2. den verksamhet som planeras för det kommande kalenderåret,
3. ändringar i verksamheten som planeras för pågående kalenderår.
Lag (1995:1661).

6 c § Den som har lämnat deklARATION enligt 6 b § skall efter anmodan av den myndighet som regeringen utsett att ta emot deklARATIONER lämna de uppgifter och handlingar som kan behövas för kontroll av de uppgifter som lämnats i deklARATIONEN.

För denna kontroll har företrädare för myndigheten rätt till tillträde till de områden, lokaler och anläggningar där verksamhet bedrivs som omfattas av deklARATIONSSKYLDIGHETEN och får där göra undersökningar och ta prover.

Polismyndigheten skall lämna det biträde som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras. Lag (1995:1661).

6 d § Föreskrifter om skyldighet för tillverkare av produkter som

avses i denna lag att betala årliga avgifter för att täcka statens kostnader för Inspektionen för strategiska produkter finns i 22 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel. Den som är avgiftsskyldig skall årligen till inspektionen enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar lämna en deklaration med de uppgifter som behövs för att bestämma avgifterna.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från deklarationsskyldigheten. Lag (1995:1661).

Villkor m. m.

7 § Ett tillstånd enligt denna lag får förenas med villkor samt med kontroll- och ordningsbestämmelser.

Återkallelse

8 § Tillstånd enligt 3 och 5-6 §§ kan återkallas, om tillståndshavaren har åsidosatt en föreskrift i denna lag eller föreskrift, villkor eller bestämmelse som har meddelats med stöd av lagen eller om det finns andra särskilda skäl till återkallelse.

En återkallelse får inte avse tillstånd till avtal enligt 5 § eller 5 a § som redan ingåtts.

En återkallelse gäller med omedelbar verkan, om inte något annat beslutas. Lag (1995:1661).

Överklagande

8 a § Beslut av en annan myndighet än regeringen att återkalla ett tillstånd får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Andra förvaltningsbeslut enligt denna lag eller enligt rådets förordning (EG) nr 3381/94 får inte överklagas. Lag (1995:1661).

Ansvarsbestämmelser m. m.

9 § Bestämmelser om olovlig utförelse och försök därtill finns i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling.

10 § Den som bryter mot 5, 5 a eller 6 § döms,

1. om gärningen har skett uppsåtligen, till böter eller fängelse i högst två år,

2. om gärningen har skett av oaktsamhet, till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som uppsåtligen genom vilseledande förmår regeringen eller någon annan myndighet att lämna tillstånd enligt 5, 5 a eller 6 § och

därigenom föranleder att avtalet eller tillhandahållandet kommer till stånd, döms till böter eller fängelse i högst två år. Om gärningen har skett av oaktsamhet, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar. Lag (1995:1661).

11 § Har brott enligt 10 § begåtts uppsåtligen och är det att anse som grovt skall dömas till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år.

Vid bedömning om brottet är grovt skall särskilt beaktas om produkterna varit av särskilt farligt slag, om brottet avsett betydande värde eller om gärningen annars varit av särskilt allvarlig art.

12 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. i annat fall än som avses i 3 a § första stycket, 9 § och 10 § andra stycket lämnar oriktig uppgift i ansökan om tillstånd eller i annan handling som är av betydelse för prövningen av ett ärende enligt denna lag eller rådets förordning (EG) nr 3381/94 eller i en deklARATION,

2. åsidosätter villkor eller bryter mot kontroll- eller ordningsbestämmelse som har meddelats med stöd av denna lag,

3. åsidosätter uppgiftsskyldighet enligt artikel 4.2 i rådets förordning (EG) nr 3381/94.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar. Lag (1995:500).

13 § Till ansvar enligt denna lag skall inte dömas, om gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

14 § Utbyte av brott som avses i 10 och 11 §§ skall förklaras förverkat, om inte detta är uppenbart oskäligt.

15 § Försummar den uppgiftsskyldige att i rätt tid ge in en sådan deklARATION som avses i 6 b eller 6 d §, får den myndighet som skall ta emot deklARATIONEN vid vite förelägga den uppgiftsskyldige att fullgöra sin skyldighet. Lag (1995:1661).

Tillsyn och kontroll

16 § Tillsyn och annan kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 3381/94 skall utövas av Inspektionen för strategiska produkter eller av den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten). Regeringen får meddela föreskrifter om tillsynen. Lag (1995:1661).

17 § Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar

och handlingar som behövs för kontrollen av den som för utförelse tar befattning med strategiska produkter.

Tillsynsmyndigheten har rätt att få tillträde till lokaler där exportörens verksamhet bedrivs. Vad som nu sagts gäller dock inte bostadsutrymmen.

Tillsynsmyndigheten har rätt att begära biträde från andra statliga myndigheter för sin tillsyn. Lag (1995:500).

18 § Den som enligt artikel 14.2 eller artikel 19.2 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 är skyldig att bevara och på begäran av tillsynsmyndigheten uppvisa handlingar skall bevara dessa i fem år eller den längre tid som för vissa uppgifter eller handlingar kan vara föreskriven i annan lag eller författning. Lag (1995:500).